

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Název práce: Užití členů a dalších determinantů u posesiv v italštině

Diplomantka: Denisa Gabrišková

Pracoviště: Ústav romanistiky FF JU v Českých Budějovicích

Vedoucí práce: doc. PhDr. Jan Radimský, Ph.D.

Rozsah: 56 stran vč. bibliografie

Cílem předkládané bakalářské práce je analyzovat v textovém korpusu užívání členů před posesivy ve spojení se substantivou, která označují příslušníky rodiny. U takových substantiv se totiž v italštině obvykle před posesivem člen neklade.

V teoretické části práce (de facto kapitola 1., ale poněkud nesystematicky není číslována a chybí i v obsahu) autorka nejprve představila morfologii a použití italských posesiv. Dále se věnovala pravidlům pro užívání členu ve spojení s posesivem, okrajově též porovnála situaci italštiny a jiných jazyků – angličtiny, francouzštiny a španělštiny. Jistou „odbočkou“ je v této části podkapitola nazvaná „historie“ (s. 25-26), kde autorka přebírá informace o původu italských posesiv; s tématem práce (tj. spojení posesiv se členem) souvisí tato část jen okrajově.

Vlastní výzkum provedla autorka na italské části korpusu Intercorp v9 a pro některé málo frekventované jevy také na korpusech Araneum. Vyhledávala postupně jednotlivá substantiva označující členy rodiny v kontextech s posesivem a registrovala případy, kdy se nacházejí se členem a kdy bez členu. Pro každý jednotlivý případ uvádí absolutní i relativní frekvence. Na základě svého výzkumu došla k závěru, že ve většině případů odpovídá empirický materiál pravidlům popsaným v gramatikách; k odchylkám patří zejm. užívání zdvojnásobení *papà* a *mamma* bez členu (tj. jako kdyby o zdvojnásobení nešlo).

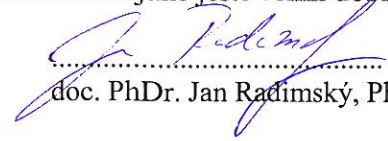
Autorce se podařilo naplnit cíle práce, získaná data jsou průkazná. V závěru bych nicméně uvítal podrobnější syntézu a pokud možno i pokus o kvalitativní rozbor zjištěných anomálií. Celkově lze práci vytknout také jistou neuspořádanost, zejména v teoretické části, např. v kapitole „postavení posesiv“ (s. 16-19) nalezneme řadu pasáží, které tam nepatří (např. o vynechání posesiva), a naopak nenajdeme tu teoretickou bázi pro empirickou kapitolu o postpozici posesiv (s. 48-49), která je sama o sobě nedotažená (např. zcela pomíjí souvislost postpozice a oslovení/zvolání). Z dílčích nepřesností bych upozornil zejm. na následující:

- 1) Vymezit posesiva jako výrazy, které odpovídají na otázku *Di chi è?* (s. 10), se mi nezdá šťastné. Např. pro kontext *il tuo amore per le piante* (s. 15) to podle všeho neplatí (**di chi è l'amore per le piante*).
- 2) Ve větě *Mi hanno rubato la macchina* (s. 18) není v rozporu s komentářem zvrtné sloveso.
- 3) Použití posesiva ve jmenné části přísudku je třeba popsat mnohem komplexněji, než činí autorka na s. 21 u příkladu *Queste riviste sono mie*. Nejde tu o „výjimku, kdy se člen před posesivy nepíše“, jak sugeruje nadpis. Ve skutečnosti nemá tato pozice na užití členu prakticky žádný vliv, pokud po posesivu následuje substantivum (např. *questa è la mia macchina, quella donna è la sua madre biologica*). Při absenci substantiva je možné člen užít nebo vynechat (*questa macchina è (la) mia*), užití členu zde nese drobný sémantický posun, přičemž tradiční gramatika formálně tuto opozici popisuje jako opozici mezi adjektivem (*è mia*) a zájmenem (*è la mia*).
- 4) Nerozumím tvrzení, že pro latinu je typická „klesavá intonace“, zatímco pro italštinu intonace „stoupavá“, z čehož autorka vyvozuje, proč je v latině posesivum postponováno (s. 27). V textu práce není u této pasáže uveden zdroj.
- 5) U substantiva *sorella* data ukazují, že člen se objevuje významně častěji ve spojení s posesivem *nostra*. Kvalitativní analýza by možná odhalila, že jde mj. o kontexty, kdy daný výraz neodkazuje na člena rodiny, ale pojmenovává člena církevního společenství.

Po formální stránce práce odpovídá požadavkům.

Závěr:

Předkládanou bakalářskou práci doporučuji k obhajobě a hodnotím jako ještě **velmi dobrou**.

.....
doc. PhDr. Jan Radimský, Ph.D.

V Českých Budějovicích, dne 30. května 2017